

Milovaní spolubratři,

vzhledem na události posledních dnů posíláme vám tyto další informace a pokyny:

1./ po vydání nových církevních zákonů zaujali jsme k těmto zásadní stanovisko v memorandu zaslaném vládě a v instrukcích vám vydaných dali jsme jasně najevo, že v zájmu mírného řešení jsme ochotni spolupůsobiti, pokud by nové předpisy nebyly v rozporu s Božími a církevními zákony. Z toho důvodu dali jsme souhlas ke složení slibu dle nových církevních předpisů, ačkoliv mnozí z vás to pokládali za projev slabosti.

Dne 13. února 1950 došlo k neslýchanému zásahu do svobody Církve a její organizace, když Slovenský úřad pro věci církevní v Bratislavě jmenoval a dosadil státního správce /kurátora/ v osobě Jana Decheta na místo řádně zvoleného kapitulního vikáře vdp. Dra Briedoňa, který neudělením státního souhlasu byl donucen k abdikaci.

Dne 6. ledna 1950 zemřel v Banské Bystrici ndp. Andrej Škrábik, biskup baňskobystrický, a dle platných církevních předpisů jeho duchovní pravomoc přešla samocinně na baňskobystrickou kapitulou. Tato dne 13. I. 1950 předeřpsanou volbou zvolila za kapitulního vikáře svého člena a dosavadního generálního vikáře dra Daniela Briedoňa, což bylo také ihned dopisem ze dne 14. ledna 1950 oznámeno Slovenskému úřadu pro věci církevní v Bratislavě.

Dle platného Modu vivendi není třeba vládního souhlasu k jmenování zatímního správce diecése a dle našeho názoru není tohoto souhlasu třeba, když nejde o definitivní obsazení, nýbrž pouze o zatímní opatření pro dobu sedisvakance.

Dle platných církevních předpisů, které tvoří integrující součást organizace naší Církve, bylo naprosto vyloučeno vyžádat si předchozího souhlasu, ježto církevní zákonník to vylučuje, nacež dle kanonu 438 zvolený kapitulní vikář obdrží ihned veškeru duchovní pravomoc.

Tyto skutečnosti pro foro interno nemohou být popřeny a změněny státními úřady a pokud pro foro externo tyto postavily se na stanovisko nutnosti státního souhlasu i pro toto zatímní opatření, pak v zájmu smírné likvidace i tomuto požadavku baňskobystrická kapitulou vyhověla svým podáním ze dne 5. 2. 1950, takže v zákonné třicetidenní lhůtě bylo dodatečně zažádáno, aby shora uvedený postup byl vzat na vědomí a projeven s ním souhlas.

Slovenský úřad pro věci církevní v Bratislavě bez ohledu na tento jasný a korektní postup odvolal se na ustanovení par. 7. odst. 3. zák. č. 218/49 Sb. resp. par. 18. odst. 3. nař. č. 219/49 a považoval se za oprávněna učiniti potřebná opatření po uplynutí třicetidenní lhůty "k zajištění řádného chodu duchovní správy, církevní administrativy".

Toto opatření bylo provedeno tím způsobem, že byl jmenovan a dosazen státní kurátor Jan Dechet do osiřelé baňskobystrické diecése, kteréžto opatření je protizakonné, poněvadž nebylo k němu zákonných důvodů a v žádném případě opatření toto nesmělo být provedeno v rozporu s Božími a církevními zákony.

Kan. 147 ustanovuje, že žádný církevní úřad nelze platně obdržeti bez propůjčení od církevní vrchnosti, což výslovně uznávají i nové církevní zákony, ježto v par. 17 nař. č. 219/49 jmenovací právo je výslovně přiznáno příslušným církevním orgánům.

Je jasné, že když došlo za těchto mimořádných okolností po odeřpení státního souhlasu řádně zvolenému kapitulnímu vikáři dru Briedoňovi k upřazdnění místa kapitulního vikáře, což se stalo 11. února 1950, pak mělo být vyčkáno buď nové volby nového kapitulního vikáře baňskobystrickou kapitulou nebo jiného opatření Sv. Stolice v této věci. V žádném

2

případě však Státní úřad pro věci církevní v Bratislavě nebyl oprávněn jmenovati sám církevního hodnostáře na toto místo, čímž došlo k porušení platných církevních zákonů.

Bez prejudice pro další opatření v této věci Sv. Stolicí z platných církevních předpisů jasně vyplývá, že provedené jmenování Jana Decheta je pro foro ecclesiastico neplatné a že státní správce /kurátor/ Jan Dechet nemá žádné církevní jurisdikce nad diecésí baňskobystrickou.

Usurpační církevního úřadu upadl sám do exkomunikace vyhražené zvláštním způsobem Sv. Stolicí /can. 2334 odst. 2/.

Aby se zamezilo opakování podobných případů, pokládáme za svou povinnost upozorniti, že do této exkomunikace by upadl každý kněz, který by přijal církevní úřad nebo místo bez kanonické mise od svého ordináře.

Jsme přesvědčeni, že tento přehmat Slovenského úřadu pro věci církevní v Bratislavě bude vládou sinstován a napraven, poněvadž nechceme předpokládati, že by šlo tu o záměrnou akci na rozrušení církevní organizace a o záměrné porušování platných církevních předpisů. Je pro nás samozřejmé, že nové církevní zákony mohou být aplikovány pouze v souladu s platnými církevními předpisy, pokud by v této věci nedošlo ke zvláštní úpravě dohodou mezi vládou a Sv. Stolicí.

2./ V poslední době došlo k astému zneužívání t. zv. "hovorů s duchovními", různých besed a porad s politickými činiteli k útokům proti církevní autoritě.

Je jasné, že tu jde o použití rozleptávací taktiky a že témuž účelu slouží i připravované školení kněží a systematické útoky proti hierarchii a Sv. Otcí.

Pokládáme za svou povinnost upozorniti, že nové církevní zákony žádaly po Vás k výkonu duchovního úřadu složení slibu. Tento slib s naším souhlasem jste složili a v důsledku toho všechny další požadavky na Vás vznesené ohledně účasti na podobných akcích a podnicích nemají žádné opory v zákoně.

V zájmu zachování jednotného postupu zakazujeme Vám až na další účast na těchto a jim podobných akcích a zejména na jakémkoliv školení. Buďte si vědomi své kněžské důstojnosti, svých povinností vůči Církvi a národu a modlete se za všechny kolísající a svedené.

Kéž tato zkouška, které na nás Bůh seslal v Milostivém létě, zocelí jednotu kněží a věřících s biskupy a se Sv. Otcem a kéž i zodpovědní státníci si uvědomí, že pokračování v nastoupené cestě bylo by v úplném rozporu s přáním našeho lidu.

Vyslovujeme Vám všem, ilování spolubratři, důvěru za neochvějnou věrnost Církvi a jejím pastýřům žehnáme Vám ve jménu Páně.

Deno 17. února v Milostivém létě 1950.

Podepsáni všichni Ordináři.

/Oběžník katolickému duchovenstvu. Rozmnožen podle par. 1, odst. 2 lit. d zákona č. 94/1949 Sb./